№	Група	Вид/тип природно местообитание	Екологични функции, свързани с трофичния ресурс			Екологични функции, свързани с размножаването на видовете	Екологични функции, свързани с осигуряване на свързаност	Регулиращи екологични функции	Привързаност			Източник на информация
			Трофична категория	С какво се храни	Какво го използва като храна				По отношение на местообитанието	По отношение наличието на други видове	По отношение на водните тела	
1	2	3	4	5	6	7	8	9				10
1	Безгръбначни	Поточен рак (*Austropotamobius torrentium* *)	Всеяден	Всеяден - частици от микро- и макрофитна водна растителност, нишковидни зелени водорасли и растителен детрит, зообентос	Видра	Размножаването е през месеците септември-юни. Женските отлагат средно 50-100 сравнително едри яйца, които носят прикрепени към коремните крачка	Среща се предимно в по-малките планински реки и потоци, както и в горните и средните течения на по-големи реки. Видът изисква високо ниво на разтворен кислород във водата, което може да бъде осигурено при по-висока скорост на речния отток. Същевременно обаче, високата скорост затруднява миграцията на вида нагоре по течението.	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Среща се предимно в по-малките планински реки и потоци, както и в горните и средните течения на по-големи реки, от 180 до 1600-1700 m н.в., като преобладава в зоната между 400 и 700 m, главно в реки с брегове, покрити с бук (Fagus sylvatica), елша (Alnus glutinosa), дъб (Quercus spp.) или чинар (Platanus orientalis), и рядко в реки с брегове, покрити само с храсти. Видът отсъства почти напълно в откритите райони на реките и в районите с иглолистна растителност. Видът изисква високо ниво на разтворен кислород във водата, което може да бъде осигурено при по-висока скорост на речния отток. Предпочита участъци с каменисто дъно и удобни места за укрития по бреговете (коренища на крайбрежна дървесна растителност).	НП	Среща се предимно в по-малките планински реки и потоци, както и в горните и средните течения на по-големи реки, от 180 до 1600-1700 m н.в., като преобладава в зоната между 400 и 700 m, главно в реки с брегове, покрити с бук (Fagus sylvatica), елша (Alnus glutinosa), дъб (Quercus spp.) или чинар (Platanus orientalis), и рядко в реки с брегове, покрити само с храсти. Видът отсъства почти напълно в откритите райони на реките и в районите с иглолистна растителност. Видът изисква високо ниво на разтворен кислород във водата, което може да бъде осигурено при по-висока скорост на речния отток.	МОСВ. 2022а. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0000366 „Кресна - Илинденци", съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ. Тодоров, М. 2013. Методика за мониторинг на видове от клас Crustacea. Обединение ФОРТИС-НПМ-ИБЕИ, МОСВ, 15 с.
2	Безгръбначни	Голям сечко (*Cerambyx cerdo*)	Растителнояднен	Възрастните се хранят с изтичащи от наранени дървета сокове и (пре)зрели плодове. Ларвите са ксилофаги.	Кълвачи	Възрастните се срещат през май–август, като най-често се наблюдават през юни–юли. Яйцата се отлагат в цепнатини на кората на дървета. Цикълът на развитие продължава 3–4 години. Продължителността на живот на имагото (възрастните индивиди) е средно няколко седмици	В България е известен само в дъбови или смесени гори, в които дъбът е добре представен. Среща се и по единични дъбови дървета. Както ларвата, така и възрастното са свързани с наличието на стари, загниващи, но все още живи дъбови дървета, като предпочитат такива, които са добре огрети от слънцето. Много рядко големият сечко може да колонизира и други видове дървета, като орех (Juglans regia), ясен (Fraxinus), бряст (Ulmus), върба (Salix) и много по-рядко кестен (Castanea sativa), бук (Fagus sylvatica) и бреза (Betula).	Роля в кръговрата на хранителните вещества	В България е известен само в дъбови или смесени гори, в които дъбът е добре представен. Среща се и по единични дъбови дървета. Както ларвата, така и възрастното са свързани с наличието на стари, загниващи, но все още живи дъбови дървета, като предпочитат такива, които са добре огрети от слънцето. Много рядко големият сечко може да колонизира и други видове дървета, като орех (Juglans regia), ясен (Fraxinus), бряст (Ulmus), върба (Salix) и много по-рядко кестен (Castanea sativa), бук (Fagus sylvatica) и бреза (Betula).	дъб	НП	МОСВ. 2022а. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0000366 „Кресна - Илинденци", съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ. Зингстра, Х. и кол. (ред.). 2009. Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация Биоразнообразие. София.
3	Безгръбначни	Еранис (*Erannis ankeraria*)	Растителнояднен	Ларвите се хранят с листата на дъб, като са съобщавани от видовете космат (Quercus pubescens) и зимен дъб (Quercus petraea).	Насекомоядни птици и бозайници	Имагото е активно от края на февруари до началото на април. Женската е със силно скъсени криле и не лети. Има едно поколение годишно, като зимуват какавидите.	Имагото е активно от края на февруари до началото на април. Женската е със силно скъсени криле и не лети. Разселването на такива видове се осъществява от ларвите, изпускащи копринена нишка, която служи като балон и се пренася от въздушните течения.	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Обитава субсредиземноморски ксеротермофилни дъбови, издънкови гори, просветлени дъбови гори и горички до 600 м н.в.	дъб	НП	МОСВ. 2022а. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0000366 „Кресна - Илинденци", съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ. Beshkov, S. & B. Zlatkov. 2011. Desertobia ankeraria (Staudinger, 1861) (Lep., Geometridae): A new genus and species for the Bulgarian fauna. Entomologist's Rec. J. Var. 123: 163-169. Mihoci, I. and M. Franjevic. 2011. Rare and threatened geometrid moth Erannis ankeraria in Croatia: historical review, data analysis & perspectives. Šumarski list br. 7-8, CXXXV (2011): 353-360. Sattler, K. 1991. A review of wing reduction in Lepidoptera. Bull. Br. Mus. Nat. Hist. Entomol. 60: 243-288.
4	Безгръбначни	Глогова торбогнездница (*Eriogaster catax*)	Растителнояднен	Ларвите се хранят с листата на трънка (Prunus spinosa) и глог (Crataegus spp.).	Насекомоядни птици и бозайници	Възрастните са активни в кратък период през есента (основно през октомври). Женските снасят яйца на групички, смесени с четинки от коремната им област, по клоните на трънка и глог (основно), като яйцата се излюпват през следващата пролет, обикновено през април. След излюпването ларвите формират пашкули, в които живеят групово до 2ра или 3та възраст, след което напускат гнездото и живеят поединично. Какавидират през юли.	Обитава екотонната зона на гори с храсталаци, поляни всред гори, топли припечни поляни с единични дървета или покрайнините на просветни дъбови гори. Среща се и в живи плетове, включително полуестествени. Имагото лети само нощем в кратък период през есента – октомври. От особено значение за вида е запазването на мозаечността на местообитанията на вида, екстензивното земеделие и недопускането на изсичане на хранителните растения на вида.	Роля в кръговрата на хранителните вещества	В Южна Европа е свързан с ксеро-термофилни местообитания, основно на варовит субстрат в хълмистия и предпланински пояс. Пионерните храсталаци от глог, трънка, круша, бряст, дъб, топола, представляват основно местообитание на вида. Видът е свързан с местообитания в процес на сукцесия, основно традиционно (екстензивно) стопанисвани пасища и сенокосни ливади, мозаично редуващи се с храсталаци и гори.	трънка, глог	нП	МОСВ. 2022а. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0000366 „Кресна - Илинденци", съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ. Бекчиев, Р. и кол. 2017. Определител на животинските видове за оценка на гори с висока консервационна стойност. WWF-България, София, 195 с. Teodorescu, M. and M. Stănescu. 2019. Eriogaster catax (Lepidoptera: Lasiocampidae) – first record in Muntenia (southern Romania). Travaux du Muséum National d'Histoire Naturelle "Grigore Antipa" 62(1): 81-86.
5	Безгръбначни	Четириточкова меча пеперуда (*Euplagia quadripunctaria*)	Растителнояднен	Ларвата се храни с разнообразни растения, между които основно с Corylus, Echium, Lithospermum, Eupatorium, Cirsium, Carduus, Epilobium, Taraxacum, Lamium, Lonicera, Urtica, Rubus, Sarothamnus, включително Fagus и Quercus. Възрастните се хранят предимно с нектар на Eupatorum spp., като посещават също и цветове на Plantago, Trifolium, Urtica, Mentha, Sambucus ebulus	Насекомоядни птици и бозайници	Възрастните летят от юни (когато се срещат и двата пола, като след това се срещат предимно женски) до септември, като към края на юли започват на мигрират. Ларвата презимува в опадалата листна постилка.	През август видът мигрира и може да се наблюдава практически навсякъде.	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Обитава просветлени широколистни гори с развит подлес с участие на основното хранително растение – леска (Corylus), както и с къпини (Rubus spp.) и коприва (Urtica spp.). Денем се храни по цветовете на Eupatorum sp.	леска, къпина, коприва	НП	МОСВ. 2022а. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0000366 „Кресна - Илинденци", съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
6	Безгръбначни	*Cordulegaster heros*	Хищен	безгръбначни	Насекомоядни птици и бозайници	Възрастните се срещат в периода май-юли. Женската снася в малки течащи водоеми с температура до 18°C, като предпочитат местата с бавно-течаща вода и дълбочина 1-20 cm. Младите ларвни стадии се развиват заровени във фин седимент, докато последните стадии се срещат и в места с песъклив или дребен чакълест субстрат; развиват се 3-4 години.	Имагото предпочита сенчести места в гори, но лети и в открити поляни и ливади покрай водоема, в който се развиват ларвите му.	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Обитава планински реки и потоци с ширина обикновено от 0.5 до 3 m, дълбочина от 10 до 50 cm и чести флуктуации на водното ниво, но без пълно пресъхване на водния отток. Водоемите, които населява, се характеризират с бързо до бавно течение и обрасли брегове. Имагото предпочита сенчести места в гори, но лети и в открити поляни и ливади покрай водоема, в който се развиват ларвите му. Сенчестите места са формирани от дървета от родовете Alnus (елша), Ulmus (бряст), Salix (върба), Ostrya (воден габър) и Carpinus (габър), или сянката е от оврази със стръмни брегове. Видът предпочита местообитания, при които повече от 80% от брега на водното тяло е обрасъл с гори.	НП	Обитава планински реки и потоци с ширина обикновено от 0.5 до 3 m, дълбочина от 10 до 50 cm и чести флуктуации на водното ниво, но без пълно пресъхване на водния отток. Водоемите, които населява, се характеризират с бързо до бавно течение и обрасли брегове.	МОСВ. 2022а. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0000366 „Кресна - Илинденци", съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ. Dijkstra, K. - D. et al. 2020. Field guide to the Dragonflies of Britain and Europe. Second edition. Bloomsbury Publishing, London.
7	Безгръбначни	*Ophiogomphus cecilia*	Хищен	безгръбначни	Насекомоядни птици и бозайници	Възрастните се срещат от юни до август включително, като пика на активност обикновено се наблюдава през юни или юли. Женската снася в бавнотечащи водоеми с пясъчно или дребно-чакълесто дъно. Видът прекарва по-голямата част от жизнения си цикъл в ларвен стадий (3-4 години) и само няколко седмици като летящо имаго	Видът предпочита сравнително чисти от макрофитна вегетация (особено тръстика) бавно течащи водоеми със слънчеви крайбрежия, които трябва поне частично да са обрасли с дървесна или храстова растителност, които се редуват с отворени тревисти местообитания (поляни). Видът е тясно свързан с водоемите, в които се развиват неговите ларви.	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Видът обитава големи, бавнотечащи водоеми с пясъчно или дребно-чакълесто дъно и техните брегове в низините и предпланинския пояс докъм 150 m н.в., по изключение до 1400 m надморска височина. Ларвата му е псамореофилна и се среща по пясъчното дъно по крайбрежните участъци на течащи водоеми с голяма ширина и дълбочина и флуктуация на водното ниво до 5 m. Предпочита да се заравя в пясък и дребен чакъл, като избягва тинестите места. Видът предпочита сравнително чисти от макрофитна вегетация (особено тръстика) бавно течащи водоеми със слънчеви крайбрежия, които трябва поне частично да са обрасли с дървесна или храстова растителност, които се редуват с отворени тревисти местообитания (поляни).	НП	Видът обитава големи, бавнотечащи водоеми с пясъчно или дребно-чакълесто дъно и техните брегове в низините и предпланинския пояс докъм 150 m н.в., по изключение до 1400 m надморска височина. Ларвата му е псамореофилна и се среща по пясъчното дъно по крайбрежните участъци на течащи водоеми с голяма ширина и дълбочина и флуктуация на водното ниво до 5 m. Предпочита да се заравя в пясък и дребен чакъл, като избягва тинестите места.	МОСВ. 2022а. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0000366 „Кресна - Илинденци", съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ. Dijkstra, K. - D. et al. 2020. Field guide to the Dragonflies of Britain and Europe. Second edition. Bloomsbury Publishing, London. Дончев, К. и кол. 2017. Доклад за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение за „Подобряване на трасето на Лот 3.2 на АМ „Струма" върху предмета и целите на опазване на защитени зони BG0000366 „Кресна–Илинденци" за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, и BG0002003 „Кресна" за опазване на дивите птици. Данго Проект Консулт ЕООД. Възложител: Агенция „Пътна инфраструктура".
8	Земноводни и влечуги	Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)	Хищен	Храни се главно с водни безгръбначни животни, но също с дребни земноводни и риби (включително мърша), както и с растения.	Хищници унищожават от 15 до 80-90% от гнездата в размножителните местообитания. Лисица, вълк, язовец и таралеж се хранят с яйцата, но основният хищник е лисицата. Хищни птици, лисица, вълк, язовец, бял и черен щъркел и др. понякога атакуват възрастни костенурки, но рядко успяват да ги убият.	Снася в открити, слънчеви участъци с южно, югоизточно или югозападно изложение, с различен наклон, често до границата на гората. В редица случаи женските са привързани и към местата си за снасяне на яйца.	Горите, заобикалящи влажната зона, позволяват на костенурките да се движат на относително големи разстояния като намаляват излагането на слънце. Наличието на горски площи и е благоприятно както за придвижване на женските до подходящи места за снасяне на яйцата, така и за новоизлюпените малки, при придвижване към влажната зона.	Роля в кръговрата на хранителните вещества	*Emys orbicularis* обитава стоящи водоеми с тинесто дъно и обилна растителност, както и речните участъци с бавно течение и полуоткрити брегове. Местообитанията за снасяне на яйцата са разположени върху открити, слънчеви участъци с южна компонента. Видът е привързан към мястото на хранителното си местообитание , често женските са привързани и към местата си за снасяне на яйца. Налична карта на подходящите местообитания към СЦ.	НП	Видът е привързан към мястото на хранителното си местообитание.	Escoriza, D. Franch, M., Ramos, S., Sunyer-Sala, P., Boix, D. 2020. Demographics and Survivorship in the European Pond Turtle (Emys orbicularis): a 31–Year Study. Herpetological Conservation and Biology 15(1):41–48. Ducotterd, C., Crovadore, J., Lefort, F., Guisan, A., Ursenbacher, S., Rubin, J.F. 2020. The feeding behaviour of the European pond turtle (Emys orbicularis, L. 1758) is not a threat for other endangered species. Global Ecology and Conservation, 23 Mitrus, C. 2006. Spatial distribution of nests of the European pond turtle, Emys orbicularis (Reptilia: Testudines: Emydidae), from long-term studies in central Poland. Zoologische Abhandlungen (Dresden) 55: 95–102 и др.
9	Земноводни и влечуги	Южен гребенест тритон (*Triturus karelinii s.l.*)	Хищен	Храни се главно с дребни, водни и сухоземни безгръбначни животни (червеи, ракообразни, насекоми и др.), понякога и с ларви на земноводни.	Хищни и всеядни риби.	Тритоните снасят по листата на водни растения, поради което наличието на макрофити е важна характеристика на местообитанието.	Земното покритие в околностите на водоемите с доказано присъствие на тритони включва широколистни и по-рядко иглолистни гори, преходна дървесно-храстова растителност, съобщества на храсти и треви, пасища и населени места.	Роля в кръговрата на хранителните вещества	При проучване на други близкородствени видове (Triturus cristatus и T. marmoratus) е установено максимално отдалечаване от водоема на 146 m, като близо половината от изследваните тритони се отдалечават на под 20 m. Triturus cristatus и T. vulgaris се отдалечават на между 5 и 50 m от водоема.	НП	Обитава различни типове стоящи водоеми (най-често такива с неголяма площ и без ихтиофауна) и околностите им.	Kinne, O. 2006. Successful re-introduction of the newts Triturus cristatus and T. vulgaris Otto. Endang Species Res 1: 25–40 Цанков, Н. Д., Г. С. Попгеоргиев, Б. Я. Наумов, А. Й. Стоянов, Ю. В. Корнилев, Б. П. Петров, А. В. Дюгмеджиев, В. С. Вергилов, Р. Д. Драганова, С. П. Луканов, А. Е. Вестерстрьом. 2014. Определител на земноводните и влечугите в природен парк „Витоша". Дирекция на Природен парк „Витоша", София, 248 стр.

10	Земноводни и влечуги	Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*)	Хищен	В храната преобладават сухоземните безгръбначни, като основен компонент са твърдокрилите.	Водни змии, риби, ларви на водни кончета, тритони и др. видове се хранят с яйцата и поповите лъжички.	Водните обекти, предпочитани за размножаване, са с ограничено засенчване и силно слънчево греене, което поддържа висока температурата на водата и спомага за бързо развитие на ларвите, като по този начин минимизира заплахата от пресъхване на водоема преди края на метаморфозата.	Установено е придвижване между водни обекти на до 250 m в горско местообитание, като разстоянието корелира с количеството валежи.	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Изявен опортюнист и може да бъде наблюдавана в и в близост до водоеми от всякакъв тип: потоци, езера, разливи, реки, локви, язовири, коловози по черните пътища, корита на чешми и други. Младите, метаморфозирали жаби са много мобилни и това е определящо при завземането на нови водоеми.	НП	Видът е добре адаптиран към малки водни обекти, включително тези, свързани с човешка дейност (Barandun 1990). Показва пластичност в броя на размножителните събития и в избора на места за размножаване (Canessa et al. 2013).	Łaciak M, Adamski P, Bielański W, Ćmiel A, Lipińska A, Łaciak T, Zając T. Tastier than thought? Telemetric research reveals predation on the poisonous yellow-bellied toad Bombina variegata. Ecology. 2023 Feb 17:e3996. doi: 10.1002/ecy.3996. Epub ahead of print. PMID: 36799907. Hartel, T. 2008. Movement activity in a Bombina variegata population from a deciduous forested landscape. June North-Western Journal of Zoology 4 (1) Hartel, T., S. Nemes & G. Mara. 2007. Breeding phenology and spatio-temporal dynamics of pond use by the yellow-bellied toad (Bombina variegata) population: the importance of pond availability and duration. Acta Zoologica Lituanica 17:56–63 Barandun, J. 1990. Reproduction of yellow-bellied toads Bombina variegata in a manmade habitat. Amphibia-Reptilia 11: 277- 284. Canessa, S., F. Neto, D. Ottonello, A. Arillo & S. Salvidio. 2013. Land abandonment may reduce disturbance and affect the breeding sites of an endangered amphibian in northern Italy. Oryx 49(2): 280-287.
11	Земноводни и влечуги	Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*)	Хищен	Храни се с малки бозайници (предимно гризачи, по-рядко - насекомоядни бозайници), птици и яйца, по-рядко с гущери.	Хищни птици, лисица, белка	Снася в рохкава почва, хралупи с гниеща растителност, купчини гниеща растителност.		Роля в кръговрата на хранителните вещества	Предпочитаните местообитания на вида са разредени гори и ксерофитни храсталаци върху сухи, каменисти или скалисти терени. Налична карта на подходящите местообитания към СЦ.	НП	НП	Filippi, E., Rugiero, L., Capula, M., Capizzi, D., Luiselli, L. 2005. Comparative Food Habits and Body Size of Five Populations of Elaphe quatuorlineata: the Effects of Habitat Variation, and the Consequences of Intersexual Body Size Dimorphism on Diet Divergence. Copeia 3, 517-525, (1 August 2005). Бисерков, В. (Ред.), 2007. Определител на земноводните и влечугите в България. София, Зелени Балкани, 196 с. Зингстра, Х., Ковачев, А., Китнаес, К., Цонев, Р., Димова, Д., Цветков, П. (ред.) 2009. Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация
12	Земноводни и влечуги	Леопардов смок (*Zamenis situla*)	Хищен	Храни се с дребни гризачи и насекомоядни бозайници, по рядко с новоизлюпени птици или гущери.	Хищни птици, лисица, белка	Снася в рохкава почва, хралупи с гниеща растителност, купчини гниеща растителност. Това е змията с най-малък брой снасяни яйца в България, снася от 2 до 4 (рядко 5) яйца, чиято инкубация продължава 1,5-2 месеца .		Роля в кръговрата на хранителните вещества	Предпочитаните местообитания са голи и сухи места с каменист или тревист характер, ксерофитни треви и храсталаци върху сухи, каменисти или скалисти терени и захрастени участъци. Видът се среща и в разредени гори. Налична карта на подходящите местообитания към СЦ.	НП	НП	Rugiero, L., Capizzi, D., & Luiselli, L. 1998. Aspects of the Ecology of the Leopard Snake, Elaphe situla, in Southeastern Italy. Journal of Herpetology, 32(4), 626–630. Зингстра, Х., Ковачев, А., Китнаес, К., Цонев, Р., Димова, Д., Цветков, П. (ред.) 2009. Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация Биоразнообразие. София Бекчиев, Р., Бешков, С. 2017. Определител на животинскитевидове заоценканагорисвисока консервационнастойност. WWF България, 200 стр. Бешков В., К. Нанев. 2002. Земноводни и влечуги в България. София-Москва, Pensoft, 120 с. Бисерков, В. (Ред.), 2007. Определител на земноводните и влечугите в България. София, Зелени Балкани, 196 с.
13	Земноводни и влечуги	Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*)	Растителнояднен	Храни се главно с тревисти растения и опадали плодове, понякога, обикновено в по-млада възраст, и с бавно подвижни безгръбначни животни и мърша.	Скален орел (*Aquila chrysaetos*) - обект на лов са предимно средно едри индивиди, с дължина на корубата около 15 до максимум 20 cm. Яйца и млади (рядко) - белка, лисица, чакал, гарван.	Женските снасят веднъж или няколко пъти по 3-7 яйца, които заравят в рохкава почва, като правило на склонове с южно изложение.	Най-голямо разстояние изминават мъжките индивиди след края на хибернацията до 1 km). Извършва по-далечни миграции в сравнение с шипоопашатата костенурка и е по-слабо свързана с гората, в сравнение с нея.	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Окрайнините на широколистни гори, в разредени дъбови гори и в полустепни пространства с рядка храстова растителност. Налична карта на подходящите местообитания към СЦ.	НП	НП	Diaz-Paniagua, C., Keller, C., Andreu, A. 1996. Clutch frequency, egg and clutch characteristics, and nesting activity of spur-thighed tortoises, Testudo graeca, in southwestern Spain. Canadian Journal of Zoology. 74(3): 560-564. https://doi.org/10.1139/z96-061 Бекчиев, Р., Бешков, С. 2017. Определител на животинскитевидове заоценканагорисвисока консервационнастойност. WWF България, 200 стр. Петров, Б., Бешков, В., Попгеоргиев, Г., Плачийски, Д. 2004. План за действие за опазване на сухоземните костенурки в България: 2005 – 2014. БДЗП-НПМ-БФБ, Пловдив, 58 с.
14	Земноводни и влечуги	Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*)	Растителноядно	Храни се предимно с тревисти растения, по рядко с опадали плодове. В много редки случаи се храни и с мърша и безгръбначни животни.	Скален орел (*Aquila chrysaetos*) - обект на лов са предимно средно едри индивиди, с дължина на корубата около 15 до максимум 20 cm. Яйца и млади (рядко) - белка, лисица, чакал, гарван.	От май до юли женските снасят на 2-3 пъти по 4-5 яйца, които заравят в изкопани от тях дупки по склонове с южно изложение.	Разстоянието което изминават за ден варира (средно – няколко десетки метра), като зависи от характера на местообитанието и наличието на хранителни ресурси. Извършва по-кратки миграции в сравнение с шипобедрената костенурка и е по-тясно свързана с гората в сравнение с нея.	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Обитава хълмисти местности с храсти и нискостъблени гори. Обитава целогодишно едни и същи райони, вероятно поради запазване на относително постоянни условия в горските и храстови местообитания. Налична карта на подходящите местообитания към СЦ.	НП	НП	Del Vecchio, S., Burke, R., Rugiero, L., Capula, M., & Luiselli, L. (2011). seasonal changes in the diet of Testudo hermanni hermanni in Central Italy. Herpetologica, 67(3), 236-249. Бекчиев, Р., Бешков, С. 2017. Определител на животинскитевидове заоценканагорисвисока консервационнастойност. WWF България, 200 стр. Longepierre, S., Hailey, A. & Grenot, C. Home range area in the tortoise Testudo hermanni in relation to habitat complexity: implications for conservation of biodiversity. Biodiversity and Conservation 10, 1131–1140 (2001). https://doi.org/10.1023/A:1016611030406 Петров, Б., Бешков, В., Попгеоргиев, Г., Плачийски, Д. 2004. План за действие за опазване на сухоземните костенурки в България: 2005 – 2014. БДЗП-НПМ-БФБ, Пловдив, 58 с.
15	Бозайници, без прилепи	Вълк (*Canis lupus*)	Хищен	Хранителната база (численост и видов състав на плячката) варира в	Няма естествени врагове	В глутницата се размножава само алфа двойката. Чифтосването става	Вълците заемат обширни територии и могат да изминават големи разстояния от 35 km или повече всеки ден в търсене на храна, когато	Функция на регулатор на числеността на растителноядните и	Обитава най-разнообразни местообитания, предимно в обширни и отдалечени планински и равнинни гори.	НП	НП	План за действие за европейския вълк в България 2020 - 2029
16	Бозайници, без прилепи	Видра (*Lutra lutra*)	Хищен	Основен хранителен ресурс на видрата е рибата - около 80% от рациона им. В рациона им присъстват още в различни пропорции водни насекоми, влечуги, земноводни, птици, дребни бозайници и ракообразни.	Няма естествени врагове	Видрата има непрекъснат размножителен цикъл. Бременността трае 60-70 дни, ражда 2-5 малки. Достига полова зрялост след 2 години.	Мъжките обитават територии до 20 км от дължината на реката, в зависимост от качеството на местообитанието. Те обикновено се припокриват с териториите на една или две женски. При ежедневните си придвижвания видрите често посещават всички части на територията си. Рядко се отдалечават на повече от 100 м от водата, но могат да изминат до 20 км по суша при търсене на нови територии или при пресъхване на реките.	Спомага за поддържането на екологичното равновесие	Обитават поречието на реки с крайбрежна растителност, като от значение са както надлъжната свързаност (при видри, обитаващи в рамките на една речна система), така и страничната свързаност (разпръснати придвижвания към съседни реки, и поддържане на генетичен обмен между популациите, обитаващи различни речни басейни).	НП	НП	Georgiev, D., Koshev, J. 2006. A report on the distribution and the habitats of the otter (Lutra lutra) in Bulgaria, and taking a part in the preparing of a conception of its conservation in the country in the Natura 2000 network. Ministry of the Environment and waters, Bulgaria, 17 pp. [Unpublished]; Georgiev D. 2005. Habitats of the Otter (Lutra lutra L.) in some Regions of Southern Bulgaria. IUCN Otter Spec. Group Bull. 18(1): 6 – 13
17	Бозайници, без прилепи	Кафява мечка (Ursus arctos)	Хищен, всеяден	Храни се сезонно. Около 70% от храната на мечка е от растителен произход. Състои се от плодове, ядки и различни видове тревисти растения. Храни с насекоми, ларви, както и с гризачи, влечуги и дори с мърша. По-едрите мечки понякога се хранят с копитни бозайници.	Няма естествени врагове	Размножава се веднъж на 2-3 години. Брачните двойки се събират през май-юни. Бременността продължава 7 месеца. През зимата ражда от 2 до 3 малки. Грижи се само женската в продължени на 2 години.	Мечката има огромна индивидуална територия, особено при младите разселващи се индивиди, които могат да изминат десетки километри на ден. Индивидуалната им територия варират 24,6 км2 до 605,1 км2. Тази територия при мъжките индвиди е средно 190,1 км2 а при женските - средно 76,9 км2, като значение има дали е по време или или извън хиперфагия. 1 индивид обитава средно 2000 ха. По експертна оценка за диаметъра на индивидуалната територия е около 7 км, отговаряща на индивидуална територия от 3845 ха.	Индикатор за състоянието на екосистемата	Обитава разнообразни планински местообитания, обширни и отдалечени предимно широколистни гори и отворени терени с камениста топография, обрасли храсталаци и треви, мозаечни терени от естествени пасища в земеделско-скотовъдни райони. Подходящи местообитания са скални комплекси и труднодостъпни райони във високите планини с наклони 30-55%. Видът е зависим от наличието на значителни площи с висок хранителен потенциал и условия за необезпокоявано съществуване и отглеждане на потомство. От жизненоважно значение за мечката са горите които предлагат добър хранителен ресурс в комбинация с възможности за естествени подслони и укрития. Обитава разнообразни планински местообитания, обширни и отдалечени предимно широколистни гори и отворени терени с камениста топография, обрасли храсталаци и треви, мозаечни терени от естествени пасища в земеделско-скотовъдни райони. Подходящи местообитания са скални комплекси и труднодостъпни райони във високите планини с наклони 30-55%. Видът е зависим от наличието на значителни площи с висок хранителен потенциал и условия за необезпокоявано съществуване и отглеждане на потомство. От жизненоважно значение за мечката са горите които предлагат добър хранителен ресурс в комбинация с възможности за естествени подслони и укрития. Обитава разнообразни планински местообитания, обширни и отдалечени предимно широколистни гори	НП	НП	Актуализиран план за действие за кафявата мечка в България 2022 – 2032; Тодоров В. Р. 2020. Индивидуални територии, активност и степен на синантропизация на кафява мечка (Ursus arctos) на територията на Стара планина. Автореферат.
18	Прилепи	Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*)	Хищен, насекомояден	Хранителния спектър включва едри твърдокрили и нощни пеперуди и по-малко ципокрили и двукрили. Ловува близо до земната повърхност, край скалните венци, над храсталаци и водни площи обикновено до 4 km от убежищата.	нощни грабливи птици.	Полова зрялост настъпва на третата година, като женските не участват в размножаването всяка година. Копулацията е през есента, рядко през зимата или пролетта, а оплождането е през пролетта. Бременността трае 10 -11 седмици. Женските образуват размножителни колонии с численост средно до 200 екземпляра. Раждат по 1 малко през юни – началото на юли. Малките се отглеждат в плитки пещери, скални струпвания, под покриви, в запустели сгради, изкуствени галерии	Големият подковонос не извършва далечни миграции. Сезонните придвижвания между летните и зимни убежища са на разстояние от 20 до 95 km	Регулираща роля в екосистемата - контрол върху числеността на масовото развитие на насекомите-вредители	Обитава предимно карстови райони, обрасли с дървесна и храстова растителност. Използва различни подземни убежища (пещери, галерии, бункери) и постройки. Често заедно с други пещеролюбиви видове. Местообитанията са три типа: размножителни убежища, ловни територии до 4 km от размножителните убежища и подходящи зимни убежища в радиус до 60 км. Отглеждането на малките става в плитки пещери, скални струпвания, сгради, изкуствени галерии, където температурата е по-висока.	НП	НП	Racey P.A. 1982. Ecology of bat reproduction. Ecology of bats. 57-104 Reiter G. & Zahn A., 2006. Bat Roost in the Alpine Area: Guidelines for the Renovation. Schober, W. & Grimmberger, E., 1997. The Bats of Europe and NorthAmerica. T.F.H. Publications, Neptune
19	Прилепи	Дългокрил прилеп (Пещерен дългокрил) (*Miniopterus schreibersii*)	Хищен, насекомояден	Храни се далеч от убежищата. Основна част от храната се състои от нощни пеперуди двукрили и бръмбари.	нощни грабливи птици	У нас копулацията е през есента рядко през пролетта. Женските раждат по 1 малко в края 20 юни - 10 юли. Размножителните колонии се формират през май и са численост от 500 до 10 000 екземпляра. В майчините колонии има и мъжки, обикновено са по равно. Зимува само в подземни убежища, при температура 6 - 9 ºC.	Извършва денонощни хранителни миграции до около 20 km и сезонни между убежищата си от 50 до 150 km	Регулираща роля в екосистемата - контрол върху числеността на масовото развитие на насекомите-вредители	Обитава карстови полупланински и планински райони само подземни убежища –пещери, минни галерии. При сезонните миграции използва междинни временни убежища (50-150 km). През целия си живот остава привързан към конкретен географски район, чиято площ достига няколко хиляди km2	НП	НП	Gaisler J., 1979. Ecology of bats. In Ecology of Small Mammals (D.M. Stoddart Ed.) Chapman and Hall, London, 281-432; Пешев Ц., Пешев Д., Попов В. 2004. Фауна на България, т.27. Mammalia. Акад. Изд. Марин Дринов, София, 632 с.
20	Прилепи	Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*)	Хищен, насекомояден	Храни се, като „събира" жертвите от листната повърхност на дървета и храсти, като избягва открити пространства. Хранителният спектър се състои от паяци, мухи, мрежокрили и пеперуди. 90% от ловните местообитания са разположени в зона от 6 km около размножителните убежища; 46,9% от ловните територии са в гори; 24,5% в обори, 18,4% в крайречни гори и потоци; 10,2% в агроплощи.	нощни грабливи птици.	Копулацията е в края на лятото. Размножителната биология на вида е слабо изучена. Размножителни колонии се формират през май и се състоят само от женски в пещери, в запустели сгради, изкуствени галерии. Малките се раждат в периода от 5 юни до 1 юли.	Ловните местообитания са разположени в зона от 6 km около размножителните им убежища. Установена е най-дългата миграция на вида – 105 km	Регулираща роля в екосистемата - контрол върху числеността на масовото развитие на насекомите-вредители	В България обитава сезонно (от април до септември) заедно както с видове от род Rhinolophus, така и с Miniopterus schreibersii и Myotis capaccinii в нископланинските карстови райони без пещери. Среща в постройки, бункери и други убежища, паркове и градини. У нас не са установени зимуващи колонии. Местообитанията са три основни типа: размножителни убежища, ловни територии обикновено до 6 km от размножителните убежища.	НП	НП	Петров Б. 1997. Проучвания върху прилепите (Mammalia: Chiroptera) в Кресненското дефиле ЮЗ България: видов състав, разпространение, биологични особености, проблеми на защитата. Дипл. Работа (СУ „Кл. Охридски", БФ, 91 с.) Пешев Ц., Пешев Д., Попов В. 2004. Фауна на България, т.27. Mammalia. Акад. Изд. Марин Дринов, София, 632 с.

21	Прилепи	Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*)	Хищен, насекомояден	Хранителната биология е слабо проучена. Състои се от дребни нощни пеперуди, типулиди и торни бръмбари. Южният подковонос се храни в близост и сред гори и храсталаци. Средното разстояние от убежището до хранителното местообитание 1,4-5,3 km	нощни грабливи птици.	Липсват подробни данни за размножаването. Формира размножителни колонии след средата на май. В Кресненско дефиле е регистрирана размножителна колония от 40 — 50 екземпляра. Женските раждат след средата на юни до около средата на юли. Числеността в размножителните колонии у нас най-често е от 100 до 600 екземпляра	Извършва сезонни миграции между летните и зимните убежища от 10 до 60 km	Регулираща роля в екосистемата - контрол върху числеността на масовото развитие на насекомите-вредители	Обитава хълмисти карстови райони в близост до вода в естествени или изкуствени подземни местообитания, но в некарстови райони през лятото се заселва и в постройки. Местообитанията са до открити терени ливади, пасища или храсталаци, пресечени с гори.	НП	НП	Horacek, I., J. Cerveny, A. Tausl, D. Vitek. 1974. Notes on the Mammal fauna of Bulgaria (Insectivora, Chiroptera, Rodentia).- Vest. Cs. spol.zool., 38(1), 1 9 -31; Koselj K., Krystufek B. 1999. Diet of the Mediterranean horseshoe bat Rhynolophus euriale in south-eastern Slovenia. Bat Res. News 40(3): 121; Петров Б. 1997. Проучвания върху прилепите (Mammalia: Chiroptera) в Кресненското дефиле ЮЗ България: видов състав, разпространение, биологични особености, проблеми на защитата. Дипл. Работа (СУ „Кл. Охридски“, БФ, 91 с.)
22	Птици	A402 *Accipiter brevipes* (Късопръст ястреб)	Хищен	Храни се с дребни бозайници, птици, влечуги и насекоми (Симеонов, 1984).		Гнезди по дървета. Гнездото е рехаво, разположено близо до ствола на височина 6-12 метра. На места отделните двойки гнездят на разстояние 1,5-6 km една от друга (С. Стойчев, Б. Николов, непубликувани данни).	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Обитава разредени широколистни гори, залесени речни долини, групи дървета сред открити пространства. С ясно изразена привързаност към речни долини. Гнезди в ивици от дървета храсти и мозайки от тях, особено по бреговете на реки със запазена дървесна растителност, широколистни листопадни гори (често по склоновете на долини), алувиални и много влажни гори и храсталаци, градски паркове и градини.	Според изследвания направени в Русия късопръстия ястреб използва за гнездене и стари гнезда на сврака (Pica pica) като ги преправя (О.В.Бородин, С.Л.Смирнова, 2004).	Може да гнезди в блиост до реки, особено по бреговете на реки със запазена дървесна растителност, широколистни листопадни гори	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
23	Птици	A898 *Accipiter nisus* (Малък ястреб)	Хищен	дребни птици		Гнездото си прави по единични дървета в открити пространства, покрайнини на гори, групи дървета в сухи дерета и край обработваеми площи (Симеонов и др., 1990). Моногамен вид. Женската снася 2-6 яйца, които мъти 32-34 дни. Размножителната територия на малкия ястреб е около 2,8 km2. Гнездата се намирали в гори на 0,31 до 1,61 km от най-близката	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Обитава основно широколистни, смесени и иглолистни гори, алувиални и много влажни гори и храсталаци, по-рядко – ивици дървета, храсти и мозайки от тях, овощни градини, дървесни и храстови плантации. Ловува в открити полета, обработваеми площи, паркове, покрайнини на селища. По време на миграции и през зимата се среща в хълмисти райони, открити полета, обработваеми площи, паркове, покрайнини на селища (Симеонов и др., 1990).	НП	няма отношение към водни тела	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
24	Птици	A168 *Actitis hypoleucos* (Късокрил кюкавец)	Хищен	Събира храна по земята, в тинята, под камъните и във водата - различни видове насекоми и техните ларви (бръмбари, мухи), червеи, охлюви, миди, рачета, части от растения и изключително рядко дребна риба (Нанкинов и др., 1997).	хищни птици	Гнезди на земята. Снася 4 яйца, има едно поколение годишно през периода април-юли. Изследване проведено в Англия (Yalden, 1986) разкрива плътност от 4,7 двойки/ 1 km речен участък, като дължината на териториите е между 100 и 300 m за една двойка.	речните течения осигуряват свързаност на индивидите	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Гнезди покрай пясъчни и каменисти брегове на реки и потоци, течащи води, обикновено в средните и горните им течения и в участъци с богата и гъста крайбрежна растителност, близка до алувиални и много влажни гори и храсталаци или сред широколистни листопадни гори, понякога се среща около сладководни басейни, стоящи пресни води с растителност по периферията на водоеми. Среща се предимно по поречията на големите реки в равнините, но на места и в планините от 0 до 600 m н.в., включително в по-високите им части – до 2000 m н. в. (Янков, ред., 2007).	НП	Според Diez (2001) по-широките речни брегове поддържат повече гнездящи и неразмножаващи се птици. Възможно е по-широките реки да предоставят по-голямо разнообразие от местообитания, хранителни ресурси и повече песъчливи брегове като места за гнездене. Също така по-широката река може да бъде по-устойчива на непредсказуеми наводнения по време на гнездовия сезон. Според	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
25	Птици	A229 *Alcedo atthis* (Земеродно рибарче)	хищен	Храни се предимно с дребни риби и в единични случаи с малки жаби.	хищни птици	Гнездото си прави в отвесни стени - най-ниско на 1-2 m от нивото на водата. Някои гнезда са отдалечени от водата до около 50 m, като съседните обитаеми гнезда отстоят най-близо на 200-300 m едно от друго. Гнездото изкопава с клюн, а пръстта изхвърля с краката.	речните течения осигуряват свързаност на индивидите	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Гнезди по отвесни глинести, песъчливи и чакълести брегове на реки, блата, езера, язовири, рибарници и други водоеми (Нанкинов и др., 1997). Обитава и подходящи участъци по морското крайбрежие, като устройва гнездата си както по бреговете на вливащи се в морето реки, така и в стръмни земни стени по самото крайбрежие, като птиците ловуват в по-тихите заливи (Янков, ред., 2007).	НП	Наличието на плячка е важен фактор за доброто качество на хранителното му местообитание. Това е пряко свързано с екологично състояние на водните тела, с подходящи местообитания на вида, по биологични елементи за качество (БЕК Риби). В границите на защитената зона това водно тяло е	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
26	Птици	A878 *Alectoris graeca* (Планински кеклик)	растителноялен	Храни се предимно с части от растения – семена, плодове и зелени стъбла, листа и пъпки. Извършва вертикални миграции и през зимата се спуска в по-ниски участъци.	хищни птици	Моногамен, наземно гнездящ вид. От края на април до юни женската снася 8–14 яйца.	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Привързан е към местообитанията си и не отлита далеч от тях. Добре е приспособен към скалния ландшафт. Обитава скалисти склонове с рядка храстова и тревна растителност и сипеи, обикновено между 900 и 2500 m н. в. С цел предпазване от хищниците, кекликът предпочита територии с височината на тревния слой до 20 cm. и незначително обрастване с храстова растителност (най-много 10% от територията на местообитанията). Това е важно предимно в периода на размножаване, докато младите се излюпят (март-май).	НП	НП	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
27	Птици	A255 *Anthus campestris* (Полска бъбрица)	насекомояден	Храни се с насекоми – Apion sp., Coleoptera (Curculionidae, Amara sp., Opatrum sabulosus), Orthoptera (Gryllus campestris) и Hymenoptera (Иванов, 2011).	хищни птици	Гнезди на земята. Снася 4-5 яйца, има 1-2 поколения годишно през периода април-юни.	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Гнезди по сухи, припечни песъчливи и каменисти терени и пасища с рядка тревиста растителност – степни и сухолюбиви тревни съобщества по варовити терени, тревни съобщества по сухи силикатни терени, по обрасли с тревна растителност крайбрежни (морски) плажове и пясъчни дюни. Избягва стръмни, силно каменисти или обрасли с храсти терени. Наличието на площи без растителност (между 5 и 20%) е много важно за ловуването, за да се осигурят места за търсене на храна (видът се храни чрез събиране на	НП	НП	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
28	Птици	A091 *Aquila chrysaetos* (Скален орел)	хищник	Според Симеонов и др. (1990) основно се храни с лалугери (Spermophilus citellus) и сухоземни костенурки. В гнездата са намирани остатъци и от таралежи, лалугери, зайци, лисици, котки, сърни, диви свине, птици (предимно яребици, кеклици, кокошки, гълъби, врани), змии и гущери (Georgiev, 2009; Kouzmanov, 1996).	НП	Територията на една двойка се простира средно на около 100 km2. Гнездото е разположено на скална площадка под навес или в преддверие на малка пещера по обширни, високи, недостъпни скални стени, както и по дълбоки, ерозирани или скалисти речни долини (Симеонов и др., 1990). 1 двойка може да има няколко гнезда, които могат да се	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	В България гнезди преимуществено по скали и скални стени (във вътрешността на страната), по-рядко върху високи стари дървета в широколистни гори. Сигурните гнездови находища са от 200 до 2400 m н. в. Почти всички гнездови находища са в долини, проломи или скални комплекси в близост до открити склонове, където птиците ловуват - пасища, ливади, местообитания с редки храсти, територии със смесено земеползване, в което съществена част от земите се управляват като пасища (Tapia L., 2007). През есента и зимата често и далеч от скални терени (Янков, ред.,	НП	НП	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
29	Птици	A859 *Clanga clanga* (Голям креслив орел)	хищник	Храни се с дребни и средно едри гръбначни животни, насекоми, мърша (Симеонов и др., 1990).	НП	Моногамна птица. Заема чужди гнезда на грабливи птици или сам строи гнездо по дървета на височина от 8 до 25 m. Гнездото е изградено от клони и е застлано с вейки, кора на дървета, свежи клонки с листа. Женската снася през първата половина на май. Пълното мътило е 1-2 яйца.Изследване в Полша (Graszynski et al., Raptors in the new	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Почти всички съвременни наблюдения на вида са в равнинни и ниско-планински гористи райони (широколистни листопадни гори), изпъстрени с поляни и ливади (тревни съобщества по влажни терени и мезофилни тревни съобщества), открити пространства с гори от „островен" тип или групи дървета, хълмисти склонове в близост до реки (течащи води) и микроязовири (стоящи пресни води). Наблюдаван на 200–500 m н.в. (Янков, ред., 2007).	Може да заема гнезда на други грабливи птици.	Местата за гнездене са локализирани далеч от населените места и близо до реки и блатисти зони. Ловните терени се състоят от открити блата, речни долини, пасища и храсталаци.	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
30	Птици	A404 *Aquila heliaca* (Царски орел)	хищник	Основната храна на царския орел в България е таралежът (Erinaceus roumanicus). Следва лалугерът (Spermophilus citellus), заекът (Lepus europaeus), полевките (Microtus sp.), белият щъркел (Ciconia ciconia) и др. Като неспециализиран хищник той има разнообразно меню, включващо над 150 различни вида животни. През зимата се засилва делът на врановите птици и мършата (Стойчев и др., 2012).	НП	Размножителният период настъпва през март с укрепване на старото или строеж на ново гнездо, със синхронни полети на двойката. Гнездото се разполага на дървета на височина от 7 до 22 m от земята, предимно в близост до основата на дървото и в по-малка степен на страничен клон или на върха на дървото. Двойките често имат повече от едно гнездо, но обикновено използват само едно от тях в продължение на няколко години. Гнездата на една двойка са	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Царският орел предпочита хълмисти райони, където гористи места или места с ивици или групи дървета се редуват с открити сухи пространства – пасища, селскостопански площи, пустеещи земи. За гнездене използва единични високи дървета, растящи отделно или сред ивици растителност покрай реки, в плитки долове, както и групи от дървета в края на гората или близо до поляни, често в непосредствена близост до селища, пътища и обработваеми площи. Следва да се разграничава самото гнездово местообитание от ловните територии на вида, които в отделни случаи могат да бъдат на разстояние над 10 km от гнездото.	НП	Може да гнезди в блиост до реки, особено по бреговете на реки със запазена дървесна растителност, широколистни листопадни гори.	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
31	Птици	A858 *Clanga pomarina* (Малък креслив орел)	хищник	В хранителния му спектър са установени основно различни видове гризачи, но и земноводни, влечуги, дребни птици и насекоми.	НП	Женската снася в началото на май най-често 2 яйца, като мътенето продължава 38–41 дни. Малките напускат гнездата на около 55-дневна възраст.	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Видът гнезди в стари широколистни гори, основно на дървета с височина 6–25 m. Ловува в обработваеми земи, пасища, ливади и влажни ливади около водни тела, където плячката му е най-обилна. По време на миграция се среща повсеместно из страната в открити пространства и до горната граница на гората (Симеонов и др. 1990).	НП	Ловува и около водни тела.	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
32	Птици	A028 *Ardea cinerea* (Сива чапла)	хищник	Храни се главно с риба, но улавя също гущери, жаби, дребни гризачи и едри насекоми и ларви (Симеонов и др., 1990).	Едри грабливи птици	Гнезди в самостоятелни или смесени колонии от чапли, блестящи ибиси, лопатарки и малки корморани. Гнездата са разположени в тръстикови масиви, по дървета (бяла върба, бяла и хибридна топола, дъб, ясен, липа, бук) и рядко на скали.	речните течения осигуряват свързаност на индивидите и коридор по време на миграция	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Сладководни езера и блата с обширни тръстикови масиви, заливни и дъбови гори, долни и средни течения на по-големи реки с изобилна растителност и богати на риба. По Дунавското крайбрежие колониите са разположени в гори от бяла топола, бяла върба и рядко хибридна топола и летен дъб, както и в тръстикови масиви. В Предбалкана колониите се разполагат върху цер, липа, ясен и бук; в Тракийската низина – дръжкоцветен дъб, бряст и летен дъб; по Черноморското крайбрежие – тръстикови масиви и хибридна топола (Симеонов и др., 1990).	Гнезди в смесени колонии с други чаплови птици.	Гнезди и ловува във различни типове водни тела, най-често стоящи или бавно подвижни. През зимата и по време на миграция се среща по поречия на големи реки и в изкуствени водоеми (язовири, микроязовири, рибарници, оризища, канали, рибовъдни стопанства), както и в обработваеми площи (Симеонов и др., 1990; Червена книга на Р	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.

33	Птици	A215 *Bubo bubo* (Бухал)	хищник	Изследване на хранителния спектър на вида в района на Казанлъшката долина (Milchev and Gruychev, 2015) разкрива, че основна плячка на бухала са птиците – 56,2% и бозайниците – 41,3%. Най-многочислената плячка от бозайниците са сивият плъх (Rattus norvegicus), обикновената сива полевка (Microtus arvalis/levis) и таралежът (Erinaceus roumanicus). От птиците най-многочислени в плячката са зеленоножката (Gallinula chloropus), черният кос (Turdus merula) и пойният дрозд (Turdus philomelos).	НП	Гнездовият сезон е от февруари до август. Женската снася 2-4 бели яйца. Мътенето продължава 34-36 дни. През това време се храни от мъжкия. Малките излитат на 7-седмична възраст. Ловният район е с радиус 1-2 km.	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Според Янков, отг. ред. (2007) гнезди в долини и други скалисти райони близо до пасища, водоеми и населени места, най-често в скали и скални стени (във вътрешността на страната), вкл. до входове на пещери, по Черноморието – и по стръмни скалисти (морски) брегове. В някои райони (напр. Странджа) гнездата са в широколистни листопадни гори. В България, разстоянието между гнездата на бухала е около 3,5 km, а в райони с висока плътност на популацията – Странджа - една двойка обитава средно около 128,6 km2 (12 860 ha) (Симеонов и Милчев, 1994). Изследване в Хърватска (Barišić et al., 2016) установява, че плътността на гнездовите територии варира между 4,5 и 26,2 двойки/10 000 ха. Според статията бухалът ловува в предимно открити места или такива с разпръснати дървета и открити места между	НП	Важни за ловуването на бухала са не само откритите местообитания, но и влажните зони, в които се среща зеленоножката.	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
34	Птици	A403 *Buteo rufinus* (Белоопашат мишелов)	хищник	Храни се с дребни бозайници, влечуги, насекоми.	НП	Гнездата си строят в ниши или малки козирки на отвесни или труднодостъпни скали. По-рядко гнезди по широколистни и иглолистни дървета. Пълното мътило най-често 3-4 яйца. Най–близкото разстояние между две обитаеми гнезда е около 1200 m.	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Обитава скали в проломи и ждрела на реки, отделни скални комплекси, каменни кариери с открити пространства около тях (обработваеми земи и пасища), които птиците използват за ловуване, хълмисти терени, предпланински склонове, ниски планини (до 1000 m н.в., по изключение – и до 1800 m н.в.), низини и равнини (Големански В. и др., 2015). Гнезди на скали и скални стени (включително ниски и леснодостъпни); стръмни скалисти (морски) брегове; на дървета в окрайнини на широколистни листопадни гори (но и в ниско разположени изкуствени борови насаждения); както и по електрически стълбове (Янков, ред., 2007). Изследване показва, че при липса на естествени скали птиците предпочитат каменни кариери пред дървета. Те изграждат гнездата си върху масивни скали (минимум 15 m дължина; минимум 10 m височина), предимно с южна и западна експозиция	НП	няма отношение към водни тела	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
35	Птици	A243 *Calandrella brachydactyla* (Късопръста чучулига)	Всеяден	Храни се с насекоми и техните ларви, семена на различни треви, а също и разпиляно жито по стърнища и пътища (Нанкинов, 2009).	грабливи птици	Женската строи гнездо от тревни стъбла и листа, растителен пух, паяжини и малки парченца суха пръст. Снася 3-5 яйца. Мъти предимно женската. Отглежда две люпила годишно.	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Обитава степи, пустеещи земи, ниви, пасища, песъчливи и каменисти места. Избягва участъци с висока трева. По време на миграция и зимуване посещава стърнища, угари, други селскостопански площи. Според Атласа на гнездящите птици в България (Янков, отг. ред., 2007) обитава: 1) степни и сухолюбиви тревни съобщества по варовити терени и 2) тревни съобщества по сухи силикатни терени (особено пасища). Други изследвания също доказват, че късопръстата чучулига предпочита да обитава места с рядка растителност включително дюни, храсталачни местообитания с ниска плътност, угари и	НП	няма отношение към водни тела	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
36	Птици	A224 *Caprimulgus europaeus* (Козодой)	насекомояден	Ентомофаг, които лови насекоми нощем в полет. В стомашни съдържания са установени остатъци от пеперуди (Noctuidae) и твърдокрили насекоми (Rhirotrogus).	Едри грабливи птици	Брачен полет с характерен вик на мъжкия е регистриран от последната десетдневка на април до началото на юни. Гнездото представлява ямичка всред сухи листа, под храст до ствол на дърво или върху изгнил пън. Мътят двете птици.	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Обитава разредени гори с поляни, просеки, сечища, оазисни горички сред открити пространства, хълмисти склонове с храсти. Гнезди в разредени широколистни, смесени и иглолистни гори. Според Янков отг. ред. (2007) обитава широколистни листопадни гори – главно дъбови (Quercus sp.), келяв габър (Carpinus orientalis), особено в каменисти карстови райони. Среща се също в различни храстови формации – храсталаци в места с умерен климат и сухолюбиви храсталаци – основно от обикновена драка (Paliurus spina–christi), червена хвойна (Juniperus oxycedris), трънка (Prunus spinose) и др. Привързан е и към сечища, особено през началния етап на естественото възобновяване на горската растителност	НП	няма отношение към водни тела	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
37	Птици	A031 *Ciconia ciconia* (Бял щъркел)	хищник	Храни се със жаби, змии, гущери, мишки, едри насекоми и др.	влиза в храната на царският орел, а сигурно и на други едри грабливи птици	Гнезди поединично, но понякога на едно дърво или сграда може да има до 4-5 и повече гнезда. В миналото предпочитан субстрат за гнездене са били дървета, а сега – електрически стълбове (46,4%), дървета (29,8%), сгради (24,1%) и др.	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Гнезди основно в населени места (без централните части на големите градове) в близост до влажни зони от естествен или изкуствен произход – влажни ливади, мочурища, блата, обработваеми земи (люцернови ниви, оризища, прясно изорани площи) с надморска височина до 1200 метра (Симеонов и др., 1990). Гнездата на белия щъркел са предимно в населени места, извън тях са открити едва 9%. По време на миграция, за почивка, каца в обработваеми земи, ливади и други тревни съобщества.	НП	Отделни зимуващи птици са наблюдавани най-често край р. Марица и р. Струма.	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
38	Птици	A030 *Ciconia nigra* (Черен щъркел)	ихтиофаг	Храни се предимно с риба (мрени, щипоци и др.), но улавя също охлюви, щурци, водни жаби (Симеонов и др., 1990).	Едри грабливи птици	Гнезди поединично. Познати са два типа гнезда – на дървета с височина 6-10 m (върба, клен, елша, бряст) и по скали с височина 40-50 m (вулканични и варовикови). Малките (на брой 2-4) остават в гнездото до втората половина на юли или началото на август. В мътенето и изхранването на малките участват и двамата родители.	речните течения осигуряват свързаност на индивидите и коридор по време на миграция	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Обитава равнинни, полупланински и планински широколистни гори, скални комплекси, проломи на реки, ждрела, язовири, микроязовири, рибарници, оризища и др. Изследване на Banaś (2019) разкрива, че черният щъркел предпочита горски територии със следните характеристики: 1) горските територии трябва да са със площ над 200 ха; 2) най-малко на 1 km разстояние от населени места и 500 m от пътища с интензивен трафик; 3) дъбови гори на възраст над 80 години с над 10% участие на дъба или други широколистни гори с възраст над 100 г. Гнездовата територия на една двойка варира, но обикновено е с	НП	Търси храна в чисти и бавни речни течения в близост до обширни широколистни гори. Чрез оценката на екологичното състояние на водните тела с хранителни местообитания на вида по БЕК Риби може да се оцени качеството на хранителната база на вида (основно рибна фауна, с приоритет мряна и щипок). Колкото по-добро е екологичното състоянието по този БЕК, толко по добра е наличността	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
39	Птици	A080 *Circaetus gallicus* (Орел змияр)	хищник	Храни се предимно със змии, гущери и жаби, по-рядко с дребни бозайници и насекоми (Симеонов и др., 1990).	НП	Гнезди по дървета, основно широколистни. Строежът на гнездото е от края на април до началото на май. Снася едно яйце.	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Гнезди в стари разредени широколистни и рядко в иглолистни гори с малки поляни, в близост до сухи пустеещи терени, ерозирани склонове, пасища, ливади. Откритите местообитания се използват за търсене на плячка, а в горите видът гнезди. По време на миграция се среща и в открити обработваеми площи с единични дървета в равнини (Симеонов и др., 1990). Гнездата са на средна височина от земята 11,4 m, на дървета с височина 14,2 m и с диаметър от 35,4 cm. (Cauli et al., 2021). Видът ловува в открити местообитания, на разстояние около 2,5 km около	НП	няма отношение към водни тела	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
40	Птици	A231 *Coracias garrulus* (Синявица)	насекомояден	В стомашно съдържание на възрастни птици са установени остатъци от Coleoptera, Orthoptera и гъсеници от Pieridae и Liporidae (Нанкинов и др., 1997). Каца по сухи клони на единични дървета или на жици сред открити полета, откъдето оглежда за плячка. Събира насекоми от земята, но често ги лови и във въздуха.	Едри грабливи птици	Към гнездене пристъпва към средата на май, но сроковете за размножаване са твърде разтеглени. Гнезди в хралупи на дървета (орех, дъб, върба, бряст) на височина 3-7 m, както и в дупки в льосови брегове. В тях изкопава "тунел" с дължина до 2 m, който завършва с гнездова камера. Строежът на гнездото започва в началото на май. Пълното люпило се състои от 4-6 бели овални яйца.	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Според Янков (отг. ред., 2007) синявицата гнезди в хралупи на стари единични или групи дървета сред открити площи, особено в крайречни ивици дървета, покрайнини на разредени широколистни гори в равнините, изоставени овощни градини. Използва вече издълбани хралупи от зелен или сив кълвач. Често се заселва и в дупки в отвесни льосови, пясъчни или земни стени. Изследване в Унгария (Kiss et al., 2014) разкрива, че синявицата има най-висок гнездови успех в т.нар. земеделски мозайки (обработваеми земи с единични или групи дървета), отколкото в естествени тревисти местообитания, където	НП	няма отношение към водни тела	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
41	Птици	A429 *Dendrocopos syriacus* (Сирийски пъстър кълвач)	Всеяден	Хранят се със семена, насекоми (сем. Ipidae; сем. Formicidae) (Нанкинов и др., 1997). Изследване в Полша разкрива, че сирийските пъстри кълвачи хранят малките си основно с гъсеници на пеперуди (Lepidoptera), ларви на бръмбари (Coleoptera), майски бръмбари (Melolontha melolontha), други членестоноги, орехи (Juglans regia), плодове на череши (Prunus avium) и вишни (Prunus cerasus), и други растителни части. (Michalczuk, 2017).	Едри грабливи птици	Гнезди в хралупи на широколистни дървета на височина от 1 до 10 m. Пълното люпило е 4-7 яйца. Яйцата се снасят през април и се мътят 10-11 дни. Малките остават в гнездото 17-21 дни.	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Гнезди предимно в населени места - градове, села и индустриални зони както в силно урбанизираната им част (дворове, улични насаждения, междублокови пространства и др.), така и в градски паркове и градини, овощни градини, дървесни и храстови плантации в селищата или около тях, по крайпътни или крайречни ивици дървета, храсти и мозайки от тях. Овощните градини са териториите, в които са разположени най-голям процент (53,5%) от гнездата и са единствения вид насаждение, предпочитано от този вид. Избягва горите и групите от дървета, които се предпочитат от големия пъстър кълвач. Гнезди в дървета с мека дървесина (тополи, върби), на възраст повече от 60 години и дебелина на ствола по-голяма	НП	няма отношение към водните тела	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.

42	Птици	A379 *Emberiza hortulana* (Градинска овесарка)	Всеяден	Храната е от различни видове насекоми (Formicidae, Saltatoria, Coleoptera, Diptera, Aphididae, Araneae), техните ларви и семена. Малките се изхранват с безгръбначни, голяма част от които гъсеници. Храната се събира както по земята, така и в короните на дърветата и храстите (Иванов, 2011).	грабливи птици	Гнезди единично. Гнездото се разполага в трапчинка на земята. Изградено е от едри сламки и треви и отвътре е постлано с по-фини тревички, коренчета и косми. Строежа се извършва само от женската. Снасянето на яйцата е през май до края на юни. Мътилото съдържа 4-5 яйца. Мъти само женската. Малките се хранят и от двамата родители. Гнездовата плътност е различна в зависимост от типа местообитание.	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	През размножителния период обитава разнообразни местообитания, предпочитайки топлите, слънчеви, с малко валежи райони. Обикновено обитава пасища и други открити тревни пространства с храсти и силно разредени групи дървета. Изследвания в други Европейски страни (Brambilla et.al., 2016; Percival and Dale, 2016; Sondell et al., 2018) разкриват кои са най-важните характеристики на местообитанията за гнездене и хранене на градинската овесарка: 1) естествени тревисти местообитания или тревисти земеделски култури (пролетна пшеница, овес, царевица) с подходяща височина, за да скрият гнездото; височината на тревата/културата трябва да е най-малко 20 cm, може и да е по-висока и с присъствие на храсти, синури или редове от дървета; 2) наличие на участъци без растителност (между 5 и 20%), които да осигуряват места за търсене на храна (видът се храни като събира насекоми от земята); 3)	НП	няма отношение към водните тела	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна", съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
43	Птици	A511 *Falco cherrug* (Ловен сокол)	хищник	Основна храна на ловния сокол са дребните бозайници, въпреки че птиците (гълъбови, вранови, дроздове, кокошеви и др.) също са важна част от диетата му. Най-важна част от бозайниците са гризачите и в частност различните видове лалугери (Spermophilus), но също така и песъчарки (Meriones, Rhombomys), скокливци (Allactaga), полевки (Arvicola, Microtus),	НП	Гнезди по високи скали и дървета, в гнезда на други видове (мишелови, орли, гарвани и др.) или направо на скален корниз или в ниши без постелка. Гнездовата територия се заема в края на февруари. Снася 2–6 яйца в края на началото на март, началото на април (Мичев, Петров 1985). Според Янков и кол., 2013, приблизителната ловна територия	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	В България видът обитава два типа местообитания – заливни гори и скални комплекси в равнинни и планински райони, в близост до открити територии. С намаляването на влажните зони се установява по-често в планините. През размножителния период ловният сокол обитава обширни открити територии в хълмисти, ниско планински и равнинни местообитания с наличие на скали, но също долини, проломи, ждрела.	Гнезди в гнезда на други видове - мишелови, орли, гарвани.	няма отношение към водните тела	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна", съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
44	Птици	A103 *Falco peregrinus* (Сокол скитник)	хищник	Храни се основно с птици, които съставляват 70-90% от диетата му, а останалото се допълва от дребни бозайници като прилепи и гризачи, влечуги, насекоми и риби.	НП	Гнезди по скални корнизи, ниши, площадки на отвесни скали и пещери без материал за гнездене. Използва и стари гнезда на гарвани, скални орли, белоопашати мишелови и др. Рядко гнезди по високи постройки, в населени места или в близост до тях. Брачният период започва през март– април. Тогава женската снася най-често 3–4 яйца, в повечето случаи снесени направо върху субстрата. В България е установено, че средното разстояние между съседни двойки е 5,91 km	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Скалисти терени, проломи, дефилета в близост до открити пространства с групи дървета и малки горички. Рядко в алпийските зони на планините над горната граница на гората (Симеонов и др., 1990). Най-често дълбоки проломи, скални масиви близо до билата на ридове, като гнезди по високи скали и скални стени (във вътрешността на страната), рядко и по високи сгради в градове, села и индустриални зони (Янков, ред., 2007). Ловува в открити пространства.	Гнезди в гнезда на други видове - мишелови, орли, гарвани.	няма отношение към водните тела	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна", съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
45	Птици	A099 *Falco subbuteo* (Сокол орко)	хищник	Храни се главно с дребни птици и едри насекоми, които улавя във въздуха, по-рядко с прилепи, малки наземни бозайници и влечуги.	други хищни птици	Женската снася през май 2–4 яйца, който се излюпват на 28-ия ден. Малките напускат гнездата около 30-ия ден. Гнезди в неизползвани гнезда на други птици, на високи дървета и по-рядко на електрически стълбове и скали.	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Обитава редки, просветлени широколистни листопадни гори, смесени и иглолистни гори с поляни и с ниска растителност, често около реки. Малки островни гори и крайречни дървета алувиални и много влажни гори и храсталаци, също в ивици дървета, храсти и мозайки от тях, често покрай реки, в близост до пасища, ливади, обработваеми площи и други открити пространства (Червена книга на Р България 2015, Янков, ред., 2007).	Образува смесени колонии с вечерната ветрушка (F. vespertinus) и обикновената ветрушка (F. tinnunculus), присъства и в колониите на посевната врана (Corvus frugilegus).	Може да гнезди в крайречни широколистни гори.	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна", съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
46	Птици	A096 *Falco tinnunculus* (Черношипа ветрушка)	хищник	Хранят се предимно с малки бозайници, включително полевки (Arvicoline) и мишки (напр Apodemus sylvaticus). Понякога се хранят със земноводни, влечуги и други птици.	други хищни птици	Размножителният период започва през април. Гнезди в пукнатини и малки ниши по скали, в дупки по отвесни брегове, обрасли с храсти, в хралупи на дървета, по електрически стълбове и под покриви на високи сгради. Заема и стари гнезда на врани, сварки и дребни грабливи птици. Женската	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Скалисти и карстови терени, проломи, дефилета, ждрела, долини на реки с отвесни песъчливи, льосови брегове и оврази, лесостепни, окрайнинни на разредни гори, полета с единични стари дървета и оазисни гори (Симеонов и др. 1990). Предпочита низините и открити ловни местообитания като ниви, храсти. Среща се и в степи без дървета, където има изобилие от тревисти растения и храсти. Лесно се адаптира в населени места, стига да има високи	НП	Може да гнезди в долини на реки с отвесни скали.	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна", съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
47	Птици	A097 *Falco vespertinus* (Вечерна ветрушка)	хищник	Храни се основно с едри насекоми - скакалци, водни кончета, които често лови във въздуха. Ловува и дребни гризачи и птици.	други хищни птици	Гнезди на колонии, съставени от представители на собствения си вид или смесени. Снасянето на яйцата обикновено започва в края на май, началото на юни, като се получава така, че малките биват изхранвани в момент изобилие от едри скакалци и други насекоми. Снасят 3-4 яйца, които в продължение на 28 дни мътят и	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Обитава степи, пасища и обработваеми площи с ивици от дървета и храсти и групи дървета. Заема и изкуствени гнездилки.	Използва често изоставени гнезда от колонии на посевна врана, които гнездят по-рано. При липса на подходящо гнездо се случва и да изгонят свраки или дори едри чапли от тяхното, което обикновено става след ожесточена борба.	може да търси храна около водни тела, тъй като се храни с водни кончета	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна", съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
48	Птици	A442 *Ficedula semitorquata* (Полубеловрата мухоловка)	ентомофаг	В храната на българските полубеловрати мухоловки са застъпени видове от разредите: твърдокрили (Coleoptera), полутвърдокрили (Hemiptera), мухи (Diptera), пеперуди (Lepidoptera), паяци (Araneidae) и др., голямо е участието на педомерките (сем. Geometidae) и листоврътките (Torticidae) (Нанкинов, 2009; Янков, отг. ред., 2007).	хищни птици	Брачните игри са през април месец. Гнезди изключително в дървесни хралупи (издълбани от кълвачи) и изкуствени гнездилки на височина 3-6 m. Плътността на гнездовата популация зависи от обилието или отсъствието на удобни места за гнездене. Женската снася 4-7 яйца, които мъти две седмици.	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Обитава стари, предимно естествени широколистни гори, съставени от полски ясен (Fraxinus oxycarpa), дъб (Quercus spp.), бук (Fagus silvatica, Fagus orientalis) и др. В равнините предпочита влажните гори, лонгози и горите по бреговете на водоеми. Georgiev et al. (2018) установяват чрез моделиране, че на национално ниво, възрастта на горите и процентното покритие на широколистните гори най-добре обясняват гнездовото разпространение на полубеловратата мухоловка. Въпреки, че горските насаждения стават подходящо местообитание за вида на възраст от около 70 години, дърветата във вътрешността на гората на възраст над 160 години и съставени от повече от 80% широколистни дървета са предпочитани от вида. Количеството мъртва дървесина в гората положително	НП	Може да гнезди в близост до водоеми ако има налични стари широколистни гори.	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна", съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
49	Птици	A092 *Hieraaetus pennatus* (Малък орел)	хищник	Храни се с лалугери и други гризачи, птици (гълъби, дроздове, чучулиги, синигери), влечуги и др., които лови в гори и открити пространства (Симеонов и др., 1990, Червена книга на Р България 2015).	НП	Двойките заемат гнездовата територия в края на март, началото на април. Брачният полет е характерно, вълнообразно гмуркане. Гнездото е разположено в стари широколистни или смесени гори, рядко гнезди на скали. Снася 2 яйца.	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Гнезди основно в широколистни листопадни гори в полупланинските и хълмисти райони до около 2000 m н. в., ниските части на по-високите планини и по-рядко в смесени гори или в алувиални и много влажни гори и храсталаци (главно покрай Дунавското и Черноморското крайбрежие). Гнездовото му разпространение в голяма степен зависи от наличието на стари гори или запазени групи стари дървета сред по-младите гори (Симеонов и др., 1990, Червена книга на Р България 2015, Янков, ред., 2007).	Понякога заема гнезда на други дневни грабливи птици.	няма отношение към водните тела	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна", съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
50	Птици	A338 *Lanius collurio* (Червеногърба сврачка)	ентомофаг	Хранят и двамата родители в продължение средно на 12 дни. Храната на възрастните птици включва насекоми, основно бръмбари, но също и други безгръбначни, малки бозайници, птици и влечуги (Иванов, 2011).	хищни птици	Моногамна птица. Гнезди единично. Гнездовият сезон за червеногърбата сврачка започва в средата на май, като най-късно в края на юни женската снася между 4 и 7 яйца. Гнездата са най-често в гъсти бодливи храсти (шипка, глог, драка, дива круша и др.) и по-рядко по дървета на височина от 0,5 до 2 m и по-високо. Обикновено има едно люпило.	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Гнезди в открити пространства примесени с храсталаци на местата с умерен климат, сухолюбиви храсталаци, пустеещи земи, в окрайнините на разредени широколистни листопадни гори, сечища, в овощни градини, дървесни и храстови плантации, ивици дървета (полезащитни пояси), храсти и мозайки от тях, градски паркове и градини и др. (Янков, ред., 2007). В подходящи местообитания на вида храстовата растителност не трябва да е гъста, а напротив - отворено мозаечно местообитание с живи плетове и редки храсти/дървета. Видът се нуждае от открити зони, където лови едри насекоми, дребни влечуги или	НП	няма отношение към водните тела	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна", съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
51	Птици	A339 *Lanius minor* (Черночела сврачка)	ентомофаг	Храната включва предимно едри насекоми, главно Coleoptera (Carabidae, Silphidae, Curculionidae, Scarabeidae), Orthoptera (Gryllotalpidae, Grillidae, Tettigoniidae, Acrididae), Lepidoptera (имаго и ларви) и др., които дебне от висока (1-6 м) наблюдателна точка или лови в полет. По-рядко дребни бозайници (Microtus, Mus,	хищни птици	Гнезди единично или в рехави групи. Разстоянието между отделните гнезда е около 100 cm. Гнездото обикновено се разполага високо (5-6 до 12 m), в основно разклонение на дървото. Предпочитани дървета, на които строи гнездо са лъжеакацията, топола, дъб, ясен и др. Числеността в дъбови гори е 1 екземпляр/10	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Гнезди в открити пространства и пасища (степни и сухолюбиви тревни съобщества по варовити терени и тревни съобщества по сухи силикатни терени) с разпръснати редки дървета и храсти (храсталаци на местата с умерен климат, сухолюбиви храсталаци) или неголеми изкуствени насаждения сред тях; Наличието на площи без растителност (между 5 и 20%) е много важно за ловуването, за да се осигурят места за търсене на храна (видът се храни чрез събиране на насекоми от земята).	Гнезди в близост до грабливи птици (царски орел, сокол орко и др.), понякога край него се разполагат и гнезда на испански врабчета.	няма отношение към водните тела	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна", съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
52	Птици	A433 *Lanius nubicus* (Белочела сврачка)	ентомофаг	Храната на вида е основно от насекоми, като доминират правокрилите (Orthoptera) и бръмбарите (Coleoptera), отчасти гущери и дребни птици, предимно изтощени мигранти. Хранителни „запаси" у нас са регистрирани в края на лятото.	хищни птици	Моногамен, териториален вид. В подходящи местообитания образува рехави концентрации – до 6 двойки/1,9 ha (3 двойка/1 ха) в крайречна тополова култура. Гнездото се разполага в бодливи храсти, основно разклонение на храст или по-тънко дърво или на хоризонтален клон при по-големи дървета. Намерените у нас гнезда са на височина 1,5-3 m. Мътилата са най-често от 4-7 яйца. Мъти само	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Според Червена книга на България (2015) белочелата сврачка обитава псевдомаквиси, разредени ксеротермни дъбови гори от субсредиземноморски тип (най-вече космат дъб), крайречни култури от хибридна топола, по-рядко обраствания с върба, ясен и салкъм, градски паркове. В сравнение с останалите сврачки предявява предпочитание към по-високи и по-гъсти храсти, с по-малко и по-ограничени по размер открити пространства между тях, както и към наличие на по-високи дървета помежду им или изобщо към по-високи дървета, когато биотопът не е храсти или псевдомаквиси.	НП	Подходящите местообитания може да са в близост до водни тела.	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна", съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.

53	Птици	A246 *Lullula arborea* (Горска чучулига)	Всеяден	През размножителния период се храни с различни видове насекоми и техните ларви (Carabidae, Coccinelidae, Formicidae, Curculionidae), а през останалото време и с зърна и семена на различни културни растения и плевелни треви.	хищни птици	Гнездовите територии се заемат през март и началото на април. В наземно гнездо женската снася 3-6 яйца. Мъти само женската в продължение на две седмици. Отглеждат до три поколения годишно. Пеенето на мъжките се чува почти през цялата година, но най-интензивно е то през май и юни.	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Обитава разредени горски участъци, просеки, поляни, сечища, покрайнини на гори, открити места с горски участъци, групи дървета и храсти. Изследване в югозападна Германия (Rösch et al., 2021) разкрива, че големината на гнездовите територии при горската чучулига са средно 4,9 ha. Проучването показва, че за вида от голямо значение са състава и височината на тревната растителност, изобилието на артроподи и отдалечеността от човешки сгради. Тревната растителност в гнездовите територии трябва да е ниска (10-15 cm), но едновременно с това трябва да има и по-висока растителност, в която се скрива гнездото. Насекомите, с които се храни ги търси по повърхността на голата земя и в ниската растителност.	НП	няма отношение към водните тела	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
54	Птици	A242 *Melanocorypha calandra* (Дебелоклюна чучулига)	Всеяден	Храни се с насекоми и семена, които събира по земята.	хищни птици	Гнезди на земята. Снася 4 – 7 яйца, има две поколения годишно през периода април-юни.	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Гнезди в степни и сухолюбиви тревни съобщества на варовити терени, тревни съобщества по сухи силикатни терени (пасища) (Янков 2007), запустели земи, ливади, канавки, обработваеми полета засяти с жито, люцерна и други земеделски култури. В Югозападна България гнезди край ерозирани хълмове	НП	няма отношение към водните тела	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
55	Птици	A230 *Merops apiaster* (Обикновен пчелояд)	ентомофаг	Храни се с над 60 вида насекоми, като пчелите съставляват 19,57% от храната (Нанкинов и др., 1997).	хищни птици	Брачните двойки се образуват по време на прелет. Гнезди на колонии по отвесни, земни, песъчливи склонове, както и по брегове на реки. Гнездостроенето започва през втората десетдневка на май. Изкопават гнезда, като дълбаят пръстта с клюна си, а я изхвърлят с крака. Участват и двете	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Открити песъчливи и сухи места, отвесни глинести, песъчливи и льосови брегове на различни водоеми, оврази, склонове и свлачища, ерозирани долове, земни откоси, кариери за добив на инертни материали. Изследване направено в Унгария (Kerényi and Ivók, 2013) показва, че 51,8% от гнездата на пчелояда са разположени в льосови или пясъчни склонове обрасли с ниска растителност. Освен това, по-голяма част от гнездата (61,9%) са издълбани в льос и	НП	Прави гнездата си по отвесни глинести, песъчливи и льосови брегове на различни водоеми.	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
56	Птици	A074 *Milvus milvus* (Червена каня)	хищник	Храни се с гризачи, влечуги, земноводни, насекоми и мърша.	НП	Гнезди по дървета. Снася 2 – 4 яйца, има едно поколение годишно през периода март-юни.	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	През размножителния период обитава гори в равнини в близост до обработваеми полета и други открити площи. Липсват данни за сигурно гнездене, но е възможно отделни двойки да гнездят епизодично. Наблюденията през този период са в храсталаци и тревни съобщества и широколистни листопадни гори в близост до стоящи пресни води, ивици дървета, храсти, мозайки от тях, в диапазон от 20-400 m н.в. (Янков, П. (отг. ред.) 2007). По време на миграция се среща по открити полета, а през зимата в гори в	НП	Може да се среща в местообитания разположени в близост до водни тела.	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
57	Птици	A077 *Neophron percnopterus* (Египетски лешояд)	хищник и мършояд	Храната на вида е разнообразна и за разлика от тази на едрите лешояди не е само мърша, но и живи животни, насекоми и органични отпадъци. Основна част от храната са труповете на различни домашни животни: говеда, коне, магарета, свине, кози, овци, кучета, котки и др., както и загинали по различни причини дребни бозайници, птици и влечуги. В някои части на страната сухоземните костенурки заемат значителна част от храната на вида.	НП	Видът гнезди по скали, като през 2003–2004 г. 77 % от гнездата са на седиментни скали, а останалите 23 % са на вулканични. Гнездото обикновено е разположено в добре защитена ниша с ширина на входа 70-200 cm. По-рядко, гнездото може да е на площадка или корниз на скалата. Когато е в ниша, отвътре тя може да е много по-широка (до 4 m) и дълбока, понякога продължаваща като тунел.	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Обитава скалисти райони, проломи, ждрела, в миналото льосови стени, селища и др. до 400 m, по-рядко до 900 m надморска височина (Янков, отг. ред., 2007). През размножителния период египетския лешояд обитава обширни открити територии в хълмисти, нископланински и равнинни местообитания с наличие на скали. Обитаваните гнезда в страната в последните години, са разположени между 50 и 800 m н. в. Понастоящем видът се е запазил основно в слаборазвити селски райони, където е запазено традиционното екстензивно животновъдство. Обикновено ловува в широки отворени речни долини, в близост до села (Куртев и др., 2008).	Египетският лешояд има сходни гнездови предпочитания с белоглавия лешояд и гарвана и трите вида нерядко могат да гнездят на една и съща скала в местата където разпространението им се припокрива. В подобни случаи египетския лешояд често страда от конкуренцията за гнездови места с другите два вида.	Подходящите местообитания може да са в близост до водни тела.	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
58	Птици	A072 *Pernis apivorus* (Осояд)	хищник	Храни се основно с ларви на земни оси и пчели, стършели и други насекоми, дребни птици, влечуги и гризачи.	НП	Гнездото е разположено в основата на странични клони на височина 4-25 m. Пълното мътило най-често 2 яйца. Гнездовия участък е над 1000 ha, но търси храна до 7 km от гнездото (Bijlsma, 1997)	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	През размножителния период обитава обширни гори в равнини и планини (предимно букови), изпъстрени с полянки или в близост до ливади и пасища (Симеонов и др., 1990). Предпочита високостъблени широколистни гори, но гнезди и в смесени и иглолистни гори до 1600-1700 m н. в.	Понякога заема стари гнезда на други птици (сива врана, обикновен мишелов и др.).	няма отношение към водни тела	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
59	Птици	A429 *Picus canus* (Сив кълвач)	ентомофаг	се с яйца, ларви и възрастни на мравки, различни насекоми, които се срещат по кората на дърветата и под нея. Зависи много от изобилието на мравки, а през зимата от насекоми ксилофаги и ларвите им.	хищни птици	Гнезди в планински, по-рядко в равнинни гори. От равнинните гори най-висока плътност има в горите от липа (50 индивида на 100 ha) и от цер – 20 индивида/1 km2. В селища се среща рядко. Гнезди в дървесни хралупи, които сам изкопава. Гнездовата камера е в ствол с диаметър над 35 cm и на	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Обитава стари (първични) букови и дъбови гори до 1000-1200 m надморска височина. Обитава също крайречни и други гори със стари дървета, градски паркове, овощни градини. Извън гнездовия период се среща до горната граница на горите. Изследване в Западни Родопи разкрива, че сивият кълвач обитава разнообразни горски местообитания, но предпочита горите от бук и бял бор. Повечето от териториите се намират в стари гори с много умиращи или сухи	НП	Обитава и крайречни гори.	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
60	Птици	A230 *Riparia riparia* (Брегова лястовица)	ентомофаг	Храни се с голямо разнообразие от насекоми (до 48 таксона). През гнездовия период най-много са представителите на Acalypterate, Schizophora, Aphidoidae, Coleoptera, Bibionidae и Chironomidae, като две трети от общото количество насекоми съставляват Diptera (Нанкинов, 2009).	хищни птици	При изкопаването на дупките за гнездене се включват всички птици от колонията. Самото гнездо представлява тръба, дълга 60-100 cm, широка 4-6 cm, на вътрешния край с разширена гнездова камера, която птицата постила с суха трева и перушина. Отглеждат до две поколения годишно. Женската снася 3-6 яйца. Мътят и двете птици.	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Среща се около високи и стръмни земни брегове, разположени в близост до водоеми, където има богата хранителна база, но може и по-далеч от тях. Предпочита льосови и песъчливи брегове, но там съществува опасност от срутване на дупките. По-благоприятни са бреговете, изградени от пясък, глина и хумус, които лесно се копаят от лястовиците и същевременно са с устойчиви стени на каналите и гнездовите камери (Нанкинов, 2009). За гнезденето е от решаващо значение да се запази настоящата морфология на речните брегове в местообитанията за гнездене (стръмни брегове по течението на р. Струма, под въздействието на речното течение в завоите на	НП	Обитава високи и стръмни земни брегове, разположени в близост до водоеми.	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.
61	Птици	A307 *Sylvia nisoria* (Ястребогушо коприварче)	Всеяден	Храни се с насекоми и техните ларви, които лови по дървета, храсти, по земята или в полет, най-често в гъсти храсталаци. Сред насекомите преобладават пеперуди и гъсениците им, бръмбари, мухи, комари, оси, скакалци, дървеници, мравки,	хищни птици	Гнездовия период започва с пристигането на мъжките, а женските се появяват след няколко дни. Оформянето на брачните двойки е съпроводено с активно пеене и брачни полети на мъжките. Гнездото строят сред храстите, на височина до 3 m над земята.	НП	Роля в кръговрата на хранителните вещества	Среща се в разнообразни места, но навсякъде е свързано с храстите и подлеса, въпреки че избягва гъстите храсталаци, заемащи значителни площи. Може да бъде намерено в покрайнините на редки горски участъци, из сечища, поляни и просеки, върху хълмисти терени, край реки, в полезащитни пояси, паркове, овощни градини, селски дворове и др. (Нанкинов, 2009).	НП	Може да обитава подходящи местообитания в близос до водни тела.	МОСВ. 2022. Специфични и подробни цели на опазване на защитена зона BG0002003 „Кресна“, съгласно Решение по т. 1 от Протокол № 28 от заседание на НСБР, проведено на 13.10.2022 г. МОСВ.